

**PARTENERIATUL PENTRU O GUVERNARE
DESCHISĂ**

**RAPORT DE AUTOEVALUARE PRIVIND
STADIUL IMPLEMENTĂRII
ANGAJAMENTELOR PREVĂZUTE ÎN PLANUL
NAȚIONAL DE ACȚIUNE PENTRU ANUL 2012**

SEPTEMBRIE 2013

I. Context

În luna septembrie 2011, Guvernul României a aderat la inițiativa multilaterală Open Government Partnership (Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă), lansată de SUA și Brazilia, iar în **aprilie 2012**, a aprobat prin Memorandum participarea României la Open Government Partnership și, de asemenea, Planul național de acțiune 2012-2014 pentru implementarea angajamentelor asumate.

Obiectivele Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă, complementare cu obiectivele Strategiei Naționale Anticorupție, vizează angajarea guvernelor în promovarea transparenței, combaterea corupției și utilizarea noilor tehnologii pentru a consolida actul de guvernare și dialogul cu cetățenii, în special prin elaborarea și implementarea de politici în domeniul datelor publice deschise. De altfel, unul dintre obiectivele specifice ale Strategiei Naționale Anticorupție este Creșterea transparenței instituționale prin sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise puse la dispoziție de către autoritățile publice și prevede ca măsuri:

1. îndeplinirea procedurilor de aderare la Parteneriatul pentru o guvernare deschisă;
2. asigurarea respectării prevederilor privind accesul la informații de interes public și a celor privind transparența procesului decizional;
3. dezvoltarea soluțiilor de e-guvernare, e-administrare și e-justiție ca platforme de accesare a serviciilor publice de către cetățeni;
4. implementarea de proiecte pentru promovarea integrității și bunei guvernări în parteneriat cu societatea civilă;
5. îmbunătățirea strategiilor de comunicare pe teme anticorupție cu accent pe gestionarea relațiilor cu publicul și mass-media.

La nivel european, principiul reutilizării datelor publice fusese abordat în Directiva 2003/98/CE, transpusă ulterior în legislația românească prin Legea nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările ulterioare. Legea prevede că reutilizarea documentelor deținute de către instituțiile publice este liberă pentru toți participanții potențiali de pe piață și că instituțiile publice trebuie să asigure condiții pentru facilitarea accesului la documentele disponibile pentru reutilizare, în special prin elaborarea de liste și directoare.

Prin Programul de Guvernare 2013-2016, noul cabinet a reiterat **susținerea măsurilor necesare implementării principiilor OGP și a propus înființarea, în directa coordonare a Primului-ministru, a Departamentului pentru Servicii Online și Design**, având ca principale responsabilități: a) Să conducă procesul de transformare și inovare al serviciilor online furnizate de către Guvernul României; b) Să planifice, să dezvolte și să implementeze inițiative având drept scop informarea corectă și transparentă a publicului asupra modului de lucru al administrației publice; c) Să îmbunătățească gradul de implicare a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor în vederea livrării unor servicii publice de calitate; d) Să coordoneze eforturile pentru realizarea unui portal unic de recrutare pentru posturile vacante finanțate de la bugetul de stat și bugetele locale, precum și alte inițiative privind transparența și integritatea administrației publice; e) Să realizeze centralizarea datelor primare privind personalul angajat în administrația publică, a celor privind cheltuielile publice, precum și alte inițiative de agregare a datelor produse de entitățile publice; f) Să conducă eforturile privind datele deschise (open data), împuternicind cetățenii să identifice, să descarce și să utilizeze

seturi de date publice generate sau deținute de către administrația publică; g) **Să monitorizeze** implementarea proiectelor de e-Guvernare, **Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă** (Open Government Partnership), strategia privind Agenda Digitală a Uniunii Europene, precum și să sprijine instituțiile publice implicate; h) Să urmărească procesul de definire și implementare a unei identități vizuale unitare la nivelul administrației publice centrale și, totodată, a unei prezențe unitare în mediul online a entităților de stat, inclusiv implementarea domeniului gov.ro la nivelul întregului sistem public.

Acest capitol din Programul de Guvernare referitor la domeniul serviciilor online s-a concretizat în Decizia nr. 105/7 februarie 2013 privind stabilirea atribuțiilor Cancelariei Primului-Ministru.

II. Etape

Planul național de acțiune 2012-2014 pentru implementarea angajamentelor asumate cuprinde un set de măsuri structurate în trei etape majore, desfășurate astfel: în anul 2012 – etapa (1) asumarea responsabilității, în anul 2013 – etapa (2) standardizarea procedurilor și, în anul 2014 - etapa (3) maximizarea rezultatelor.

Conform calendarului OGP, primul an de implementare a început la data de 1 iulie 2012 și s-a terminat la 30 iunie 2013. Draft-ul Raportului anual a fost publicat online, pe site-ul ogp.gov.ro, și supus consultării publice.

Prezentul document se referă la stadiul implementării următoarelor măsuri din prima etapă Anul 2012 - Provocarea nr. 1: Asumarea responsabilității:

- a) desemnarea de către fiecare instituție publică a unei persoane responsabile pentru activitatea de publicare a datelor deschise;
- b) identificarea nevoilor de reglementare în vederea deschiderii datelor, precum și a necesităților tehnice și logistice legate de publicarea lor;
- c) inventarierea seturilor de date disponibile și susceptibile de a fi prezentate în format deschis și identificarea, dintre acestea, a celor conțin cele mai relevante informații pentru obiectul de activitate al fiecărei instituții (seturi de date cu valoare ridicată). Vor fi avute în vedere inclusiv seturile de date ce sunt colectate de autorități și servicii publice în vederea fundamentării deciziilor publice;
- d) publicarea prioritara de către fiecare instituție pe pagina web proprie a:
  - seturilor de date identificate potrivit paragrafului precedent;
  - seturilor de date care fac obiectul obligației de comunicare din oficiu potrivit Legii nr. 544/2001;
  - seturilor de date la care face referire ultimul raport de activitate al instituției;
  - seturilor de date privind transparența decizională, respectiv instrumentele de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse dezbaterii publice potrivit Legii nr. 52/2003;
  - seturilor de date privind desfășurarea achizițiilor publice, fundamentarea politicii bugetare și realizarea execuției bugetare (cheltuirea banilor publici).
- e) inițierea unor proiecte pilot ce ar servi drept exemple de bună practică și ar susține promovarea conceptului și a beneficiilor datelor deschise, în colaborare cu organizații al căror angajament ar putea avea un impact pozitiv imediat în creșterea transparenței și credibilității instituționale (ex.: seturile de date privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție);

f) organizarea unor dezbateri publice cu privire la utilitatea datelor deschise, în parteneriat cu reprezentanți ai autorităților publice, organizații nonguvernamentale și reprezentanți ai mediului de afaceri.

Planul național are în vedere, pentru perioada 2012-2014, și creșterea accesului la servicii on-line, având drept proiecte prioritare următoarele:

- dezvoltarea Sistemului Electronic de Achiziții Publice (SEAP) în vederea integrării în funcționalități tehnice a prevederilor legale privind parteneriatul public – privat;
- extinderea depunerii declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță pentru toate categoriile de contribuabili și pentru toate tipurile de obligații de plată prin utilizarea portalului e-guvernare.ro;
- dezvoltarea Sistemului de Atribuire Electronică în Transporturi, ca infrastructură informatică ce permite atribuirea electronică a autorizațiilor de transport internațional rutier de marfă;
- asigurarea accesului on-line gratuit la legislația națională;
- dezvoltarea utilizării de instrumente electronice de gestionare a procedurilor de comunicare a citațiilor și facilitarea accesului la informații legate de procedurile judiciare;
- dezvoltarea sistemului informatic pentru gestionarea procedurilor aferente cetățeniei române în formă electronică;
- dezvoltarea sistemului informatic pentru gestionarea în formă electronică a procedurilor aferente înființării persoanelor juridice fără scop patrimonial;
- crearea posibilității de a depune în format electronic documentele la dosarele aflate pe rolul instanțelor de judecată, precum și de efectuare a unor acte de procedură, prin Sistemul Informatic Integrat de Acces Electronic la Justiție (SIIAEJ).

Începând cu anul 2013, Cancelaria Primului-Ministru a preluat sarcina de coordonare și monitorizare a Planului național de acțiune pentru implementarea angajamentelor asumate prin Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă.

În martie 2013, Cancelaria Primului-Ministru a reluat corespondența cu cele 17 ministere implicate și a solicitat acestora reconfirmarea persoanelor responsabile, precum și comunicarea stadiului de implementare a măsurilor prevăzute pentru anul 2012. Ministerele implicate sunt: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Culturii, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Economiei, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Justiției, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Sănătății, Ministerul pentru Societatea Informațională, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Transporturilor.

De asemenea, în martie 2013, Cancelaria Primului-Ministru a organizat două întâlniri cu persoanele responsabile din cadrul ministerelor, în vederea identificării stadiului, a posibilelor blocaje și a recuperării întârzierilor.

Întrucât reprezentanții ministerelor au evocat probleme de natură diferită întâmpinate în publicarea de date deschise, în perioada 1-15 aprilie 2013, echipa din cadrul CPM a efectuat vizite de lucru la sediul ministerelor. La întâlniri, alături de persoanele responsabile pentru activitatea de publicare a datelor deschise, au participat, de asemenea, și factori de decizie din cadrul instituției, care au demonstrat un interes deosebit față de procesul de transparență, față

de utilizarea noilor tehnologii pentru consolidarea actului de guvernare și față de dialogul cu cetățenii.

În luna septembrie 2013, au fost reluate vizitele de lucru la sediul ministerelor, atât la nivelul aparatului central, cât și la autoritățile din subordine, așa cum este cazul Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară. Întâlnirile din această perioadă au un caracter mai aplicat pe componenta publicării datelor deschise, printre persoanele prezente la discuții aflându-se, alături de factorii de decizie și persoanele responsabile de publicarea datelor deschise, specialiști din cadrul direcțiilor de tehnologia informației, precum și reprezentanți ai societății civile, respectiv programatori voluntari și reprezentanții utilizatorilor, persoane care cunosc domeniul și sunt interesate de datele deschise și utilizarea lor.

Au fost realizate progrese în încercarea de a elimina confuzia între datele deschise și datele de interes public și de a promova necesitatea unor proceduri de ordin intern la nivelul fiecărei instituții cu privire la publicarea datelor deschise. Reprezentanții Cancelariei au explicat necesitatea și importanța stabilirii unor mecanisme de monitorizare a acestui proces și a unor proceduri necesare derulării măsurilor conform planului, respectiv: persoană responsabilă, specialist IT, metode de actualizare a datelor de pe site, publicarea datelor în etape, formatul disponibil s.a.

Obiectivul Creșterea transparenței instituționale prin sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise puse la dispoziție de către autoritățile publice, prevăzut în Planul Național de Acțiune OGP, precum și în Strategia Națională Anticorupție, a constituit una din temele vizitelor de evaluare a implementării SNA în anul 2013, ca și subcomponentă a Accesului la informații de interes public. Secretariatul tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție a desfășurat în anul 2013 misiuni de evaluare în cadrul mai multor instituții pe componentele Accesul la informații de interes public, Declararea averilor și Conflictele de interese. Concluziile sunt cuprinse în Rapoartele de evaluare ce urmează să fie publicate pe site-ul sna.just.ro.

III. Implementarea Planului național de acțiune 2012 - Provocarea nr. 1: Asumarea responsabilității

Principalul obiectiv al primului set de măsuri din Planul național de acțiune, respectiv asumarea responsabilității la nivel instituțional, a fost îndeplinit. În directă subordonare a Primului-Ministru, a fost creată Cancelaria Primului-Ministru, unde funcționează Departamentul pentru servicii online și design, care asigură monitorizarea implementării Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă. De asemenea, fiecare minister a desemnat persoanele responsabile pentru publicarea datelor deschise.

Indicatorii de monitorizare a stadiului de implementare a măsurilor de către fiecare dintre cele 17 instituții, prezentați mai jos, sunt însoțiți de gradul de realizare a măsurilor (realizat/realizat parțial/nerealizat), stabilit în funcție de raportările pe măsuri, de informațiile comunicate în timpul întâlnirilor și de chestionare de autoevaluare:

1. pregătire instituțională la nivel de resurse umane și logistică

Gradul de îndeplinire: realizat 41%, realizat parțial 53% și nerealizat 6%.

1.1. este desemnată de către instituție cel puțin o persoană responsabilă pentru activitatea de publicare a datelor deschise;

Toate instituțiile implicate au desemnat cel puțin o persoană responsabilă pentru activitatea de publicare a datelor deschise. Cu toate acestea, o problemă comună o reprezintă lipsa de personal necesar dezvoltării procesului de publicare a datelor.

1.2. este asigurată logistica necesară: mijloace tehnice, personal IT s.a;

Nicio instituție dintre cele implicate nu a invocat probleme legate de mijloacele tehnice.

1.3. proceduri interne la nivelul instituției pentru publicarea datelor deschise;

Existența unui plan de acțiune al instituției privind Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă și mecanismul de monitorizare internă a progreselor privind datele deschise la nivelul instituției nu sunt specificate în Planul național de acțiune; aceste două măsuri au venit ca recomandări din partea Cancelariei Primului-Ministru, în vederea asigurării unui mecanism mai clar de colectare, publicare și actualizare a datelor deschise în cadrul instituției. Existența acestor proceduri ar trebui să asigure persoanelor responsabile un statut clar în relația cu direcțiile/autoritățile din subordinea ministerului, să stabilească un circuit al informațiilor și periodicitatea actualizării acestora. În plus, măsurile din Planul național de acțiune OGP vor fi diseminate în cadrul instituției și întregul personal va înțelege mai ușor nevoia publicării datelor deschise. Până în prezent, doar patru ministere au elaborat astfel de planuri de acțiune.

Cancelaria Primului-Ministru își propune ca, până la sfârșitul anului 2013, să supună dezbaterii publice un draft pentru **Codul de proceduri de publicare a datelor deschise**, elaborat în colaborare cu instituțiile implicate în Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă și cu reprezentanți ai societății civile. Nevoia elaborării unui astfel de document este resimțită atât de societatea civilă, cât și de administrația publică, având în vedere noutatea procesului de publicare a datelor deschise în România. Codul de proceduri va conține recomandări privind demersurile administrative necesare procesului de identificare, publicare și actualizare sau completare a datelor deschise, precum și specificațiile tehnice referitoare la formatul deschis.

2. elaborarea unui inventar de seturi de date ce sunt deja publicate sau urmează să fie publicate în format deschis

Gradul de îndeplinire: realizat 29%, realizat parțial 47% și nerealizat 24%.

Până la data de 15 aprilie 2013, 4 ministere au întocmit inventarul de seturi de date, 8 ministere au menționat că inventarul este realizat parțial, iar 5 ministere au demarat doar procedurile pentru colectarea datelor de la autoritățile din subordinea ministerului.

3. publicarea parțială sau integrală a inventarului de date disponibile, în orice tip de format electronic într-o primă etapă, ulterior urmând a fi publicate în format deschis, sau publicarea lor direct în format deschis

Gradul de îndeplinire: realizat 47%, realizat parțial 24% și nerealizat 29%.

Până la data de 15 aprilie 2013, 6 ministere au publicat pe site seturile de date disponibile, 5 ministere au publicat parțial pe site seturile de date disponibile, iar 6 ministere încă nu au publicat pe site seturile de date disponibile.

4. publicarea cu prioritate a datelor și informațiilor obligatorii privind transparența decizională (ex: Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică);

Gradul de îndeplinire: realizat 41%, realizat parțial 59% și nerealizat 0%.

Până la data de 15 aprilie 2013, 7 ministere au publicat pe site datele și informațiile obligatorii privind transparența decizională, 9 ministere au publicat parțial pe site datele și informațiile obligatorii privind transparența decizională, iar 1 ministere încă nu au publicat pe site datele și informațiile obligatorii privind transparența decizională.

5. exemple de bună practică sau proiecte pilot ce promovează conceptul și beneficiile datelor deschise, precum și creșterea transparenței și a credibilității instituționale: [buget.gov.ro](http://www.buget.gov.ro), [angajati.gov.ro](http://www.angajati.gov.ro), [date.gov.ro](http://www.date.gov.ro), [petitii.gov.ro](http://www.petitii.gov.ro), [posturi.gov.ro](http://www.posturi.gov.ro), [sna.just.ro](http://www.sna.just.ro), [portal.just.ro](http://www.portal.just.ro), [www.mapn.gov.ro](http://www.www.mapn.gov.ro) - secțiunea Administrare deschisă s.a.

Ca o alternativă față de metoda tradițională pentru realizarea soluțiilor online furnizate de către autoritățile și instituțiile publice, Departamentul pentru servicii online și design a organizat în perioada 23-24 februarie 2013 un **maraton de programare** (<http://blog.opengovpartnership.org/2013/03/hackathongov-ro/>) la care au participat 25 de elevi din București, premianți în cadrul concursurilor naționale și internaționale de informatică. În acest demers, Departamentul pentru servicii online și design a avut drept parteneri Ministerul Educației Naționale și doi dintre cei mai importanți actori ai industriei IT din România. Elevii au provenit de la Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu”, Colegiul Național „Elena Cuza” și Colegiul Național Bilingv „George Coșbuc”. Acest eveniment a avut ca scop producerea de instrumente online utile procesului de guvernare, motivarea cetățenilor pentru utilizarea noilor tehnologii și promovarea competențelor și ingeniozității tinerilor.

[angajati.gov.ro](http://www.angajati.gov.ro) reprezintă unificarea într-un portal unic de acces a trei baze de date cuprinzând informații de identificare ale persoanelor ce compun aparatul administrației publice, respectiv demnitarilor, funcționarii publici și personalul contractual. În practică, aceasta se traduce prin integrarea informațiilor furnizate de către Secretariatul General al Guvernului României, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

[buget.gov.ro](http://www.buget.gov.ro) se rezumă la facilitarea accesului cetățenilor la informații privind defalcarea bugetului de stat într-un format prietenos și deschis, prin intermediul infograficelor. Proiectul este realizat prin contribuția Ministerului Finanțelor Publice și a ministrului delegat pentru buget. În paralel, informațiile furnizate aici au fost replicate pe platforma [OpenSpending.org](http://www.openspending.org), care este un proiect online independent realizat de către Open Knowledge Foundation.

[date.gov.ro](http://www.date.gov.ro) va fi punctul central de acces pentru seturile de date deschise (open data) livrate de autoritățile și instituțiile administrației publice, fondat pe principiile transparenței, participării și colaborării.

petitii.gov.ro împuternicește cetățenii pentru a se implica în procesul decizional, atrăgând atenția Guvernului cu privire la problemele importante pentru comunitate și solicitând astfel o reacție oficială din partea acestuia. În principiu, proiectul facilitează exercitarea dreptului la petiționare garantat de art. 51 al Constituției României.

posturi.gov.ro reprezintă unificarea într-un portal unic a informațiilor privind posturile vacante de funcționar public din cadrul autorităților și instituțiilor publice din România. Este, în același timp, o modalitate de respectare a principiului transparenței față de cetățeni și față de societatea civilă. Scopul portalului posturi.gov.ro este informarea publicului interesat de ocuparea unui loc de muncă în cadrul administrației centrale și locale din România.

Pentru a veni în sprijinul instituțiilor în procesul de implementare al strategiei, Secretariatul tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2012-2015, creat la nivelul Ministerului Justiției, a dezvoltat portalul **sna.just.ro**, ce înglobează informații relevante și bune practici identificate. Pentru standardizarea procesului de colectare a măsurilor preventive anticorupție și a indicatorilor de evaluare, portalul va cuprinde o aplicație dedicată unui mecanism de colectare sistematică a datelor solicitate. Începând cu iunie 2013, fiecare instituție publică va introduce datele solicitate direct în aplicație. Informațiile astfel introduse vor fi comunicate direct pe serverul gestionat de Ministerul Justiției. După procedura de validare a datelor, acestea vor fi exportate pe interfața publică a portalului, atât în format închis cât și în format deschis, în secțiunea seturi de date deschise. Prin acest demers, Secretariatul tehnic al SNA pune în aplicare angajamentele luate de România în cadrul Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă de a crește numărul de seturi de date cu valoare deosebită disponibile în format deschis.

portal.just.ro reprezintă portalul instanțelor de judecată din România și permite accesul cetățenilor români și ai celorlalte state membre ale Uniunii Europene la informații referitoare la cauzele judecate sau aflate în curs de judecare în fața instanțelor române. Portalul reprezintă rezultatul unui proiect co-finanțat de Uniunea Europeană prin programul specific „Justiție Penală”, Dezvoltarea utilizării de instrumente electronice de gestionare a procedurilor de comunicare a citațiilor și inserarea în cadrul portalului instanțelor a unui motor de căutare generală.

Unele ministere au creat deja pe site-ul instituției o categorie specială, dedicată datelor deschise. **Ministerul Apărării Naționale** a creat o secțiune suplimentară, denumită Administrare deschisă, unde au fost postate link-urile către principalele categorii de seturi de date prevăzute de Planul național de acțiune. De asemenea, **Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice** a acordat o atenție deosebită capitolului de transparență și, în scopul facilitării accesului la informații de interes public, a reconstruit pagina dedicată acestui capitol pe site-ul instituției: <http://www.mmuncii.ro/nou/index.php/ro/transparența/accesul-la-informații-de-interes-public>. **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale** a creat pe pagina web a instituției o secțiune rezervată datelor deschise, <http://www.madr.ro/ro/date-deschise.html>, unde este publicată lista datelor deschise disponibile și unde există posibilitatea ca cetățenii să facă propuneri de noi seturi de date sau să conteste eventuala nerespectare de către instituție a obligațiilor ce îi revin în legătură cu gestionarea datelor deschise.

În luna septembrie 2013, Cancelaria Primului-Ministru lansează site-ul **ogp.gov.ro**, unde vor fi publicate informațiile referitoare la Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă și unde va fi

supus consultării publice Raportul privind stadiul de implementare a măsurilor prevăzute în Planul național de acțiune 2012-2014. Prin intermediul acestui site, Cancelaria intenționează să crească nivelul de participare din partea cetățenilor cu privire la asigurarea transparenței în administrația publică, prin exprimarea nevoii de publicare a datelor în format deschis sau de dezvoltare a serviciilor publice online.

6. organizarea de dezbateri publice.

În perioada 28 – 29 martie 2013, s-a desfășurat Conferința anuală anticorupție, al cărei obiectiv general a fost creșterea gradului de cunoaștere și vizibilitate a măsurilor de prevenire a corupției în sectorul public și privat. În acest scop, au fost prevăzute dezbateri privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2012-2015, analiza bunelor practici dezvoltate și a principalelor măsuri care urmează să fie luate în anul 2013. La eveniment, au participat reprezentanți ai tuturor instituțiilor publice implicate în implementarea SNA, respectiv Parlament, Guvern, sistem judiciar, precum și parteneri instituționali din mediul de afaceri și societatea civilă. În cadrul Conferinței, o secțiune a fost dedicată capitolului **Creșterea transparenței instituționale prin sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise puse la dispoziție de către autoritățile publice.**

În data de 26 aprilie 2013, Cancelaria Primului-Ministru a organizat dezbateri având ca temă „Datele deschise și respectarea angajamentelor României la Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă”. Obiectivele acestei dezbateri au fost, pe de-o parte, prezentarea de către reprezentanții ministerelor a stadiului publicării datelor în format deschis, conform măsurilor din Planul național de acțiune, și, pe de altă parte, realizarea unei consultări publice cu reprezentanți ai societății civile și ai mediului privat în vederea implicării acestora în procesul de implementare a Parteneriatului.

Reprezentanții societății civile au solicitat cu precădere următoarele:

- publicarea în format deschis a tuturor datelor deținute de administrație, în special a celor obligatorii, a statisticilor și a altor date relevante pe instituții;
- publicarea proiectelor de investiții ale fiecărui minister și a bugetelor companiilor de stat (ex: Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Economiei) într-un format unitar;
- publicarea datelor cu caracter spațial (de la Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, Institutul Național de Statistică), insistându-se asupra faptului că, în prezent, sunt disponibile documente legate de această temă, nu și seturi de date;
- publicarea datelor hidro-geo ce ar trebui furnizate de Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor în interes științific sau educațional;
- publicarea datelor privind bugetul și investițiile la nivel central și de la nivel local;
- publicarea datelor de contact ale celor responsabili de aplicarea Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- publicarea datelor centralizat, pe un singur site;

Reprezentanții administrației publice la nivel central au completat astfel:

- în ceea ce privește partea tehnică a realizării portalului de date, este nevoie, ca punct de pornire, de stabilirea unor liste concrete, pentru care se poate stabili un ritm clar de actualizare, altfel, există riscul de confruntare cu mecanismul greoi al administrației atunci când sunt implicate mai multe instituții, în special de la nivel local. De altfel, un prim format standard urmează a fi stabilit pentru datele și informațiile impuse de Legea 544;
- există foarte multe date, dar nu într-un format unitar, ceea ce le face greu de structurat;

- treptat, documentele vor fi publicate în mai multe formate, astfel încât, prin comparație cu varianta nemodificabilă, să poată fi stabilite datele corecte;
- s-a completat cu importanța exactității datelor și a valorii practice a seturilor de date, care ar trebui să fie un criteriu în publicarea acestora în format deschis.

La sfârșitul dezbaterii, s-a reluat importanța agreării unor standarde de publicare, chiar dacă, într-o primă etapă, seturile de date se rezumă la informațiile prioritare și obligatorii, precum cele solicitate prin Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Standardele vizează ce seturi de date vor fi publicate, formatul acestora, periodicitatea actualizării și data ultimei actualizări. În plus, s-a subliniat faptul că este esențial ca, treptat, să se ajungă la un mecanism de publicare a datelor în format deschis, care să funcționeze pe termen lung și independent de Planul național de acțiune OGP.

În data de **18 iunie 2013**, Cancelaria Primului-Ministru a fost partener, alături de Ambasada Marii Britanii în România, în desfășurarea evenimentului **Moving forward. Open data discussions for an Open Romania**, organizat de **geo-spatial.org** și **Fundația Soros România**. Reprezentanți ai administrației centrale au participat în mod activ la conferință, alături de reprezentanți ai societății civile și ai mediului privat și academic. Cu această ocazie, cu toții au convenit asupra creării unor echipe mixte, alcătuite din membri ai Cancelariei Primului-Ministru, ai societății civile și ai mediului privat și/sau academic, care să efectueze vizite de lucru la sediul fiecărui minister, în scopul stabilirii seturilor de date deschise prioritare. Reprezentanții mediului privat au declarat că așteaptă din partea administrației publice inventare de seturi de date, seturi de date corecte și responsabile, formate clare, actualizate cât mai des.

În data de **20 august 2013**, a avut loc o întâlnire pe tema datelor deschise, la care au participat reprezentanți ai Cancelariei Primului-Ministru, ai Ministerului Justiției, prin Secretariatul tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție, și reprezentanți ai societății civile. Discuțiile au avut două subiecte: Planul Național de Acțiune 2012-2014 și organizarea unor întâlniri de lucru cu reprezentanții ministerelor cu privire la publicarea datelor deschise. La propunerea societății civile, în scopul formulării unor obiective și măsuri mai țintite, care să genereze rezultate concrete, este avută în vedere o posibilă revizuire a Planului Național. În acest sens, au fost făcute sugestii concrete de noi domenii și obiective, precum folosirea datelor din zona de educație pentru dezvoltarea resurselor educaționale deschise și publicarea seturilor de date privind școlile (localizare geografică, număr de cadre didactice, număr de elevi, rezultate la examene naționale, abandon etc.). De asemenea, s-a propus publicarea nu doar a articolelor și rapoartelor științifice, ci și a seturilor de date de cercetare, a datelor brute, rezultate din proiecte finanțate din fonduri publice, naționale sau europene. În ceea ce privește întâlnirile cu ministerele, reprezentanții societății civile au propus ca grupurile de lucru să fie alcătuite din factori de decizie, persoane responsabile pentru publicarea datelor, programatori voluntari și reprezentanții utilizatorilor, adică persoane care cunosc domeniul și sunt interesate de datele respective și utilizarea lor. În cadrul aceleiași întâlniri, a fost propusă următoarea procedură de lucru:

- identificarea seturilor de date, stabilirea formatului;
- semnarea unui protocol de colaborare;
- furnizarea datelor de către minister în maxim două săptămâni;
- acordarea de către ministere a sprijinului necesar programatorilor pentru dezvoltarea aplicației;
- dezvoltarea aplicației de către programatori, ținând cont de dorințele utilizatorilor, într-un interval rezonabil;
- diseminarea rezultatelor de către toți factorii implicați.

Probleme

Principalele probleme întâmpinate de ministere în implementarea măsurilor sunt: lipsa de personal și, în special, de personal specializat, preluarea site-urilor administrate de alte instituții ca urmare a reorganizării instituționale, obținerea datelor de către persoanele responsabile de la diferitele departamente din cadrul ministerului.

IV. Concluzii. Reafirmarea angajamentelor asumate prin participarea la OGP. Pașii următori.

În anul 2013, s-a creat în directă subordonare a Primului-Ministru un departament destinat serviciilor online, care să asigure coordonarea procesului de publicare a datelor deschise. Astfel, au fost recuperate o serie de întâzieri în implementarea angajamentelor asumate și au fost depuse eforturi în vederea consolidării procesului de pregătire instituțională cu privire la procesul de publicare a datelor. În acest fel, s-a asigurat și un cadru potrivit pentru organizarea unor dezbateri publice care să ajute la identificarea măsurilor necesare pentru creșterea calității serviciilor publice. De asemenea, prin promovarea principiilor de guvernare deschisă, administrația centrală intenționează să dezvolte proiecte menite să ducă la creșterea eficienței gestionării resurselor publice.

Cu această ocazie, Guvernul României reafirmă susținerea acțiunilor necesare îndeplinirii angajamentelor asumate prin Memorandumul semnat în anul 2012, precum și susținerea demersurilor care asigură o guvernare deschisă, promovând transparența guvernamentală, creșterea participării civice la viața publică, folosirea noilor tehnologii pentru creșterea eficienței guvernamentale și combaterea corupției.

Următorii pași, în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate, sunt:

1. îndeplinirea urgentă a termenelor propuse pentru măsurile restante din 2012;
2. promovarea bunelor practici și informarea cetățenilor pe tema datelor deschise;
3. consultări publice cu societatea civilă și sectorul privat în vederea implicării acestora în implementarea OGP, în urma cărora vor fi stabilite standarde de colectare, prioritizare și publicare;
4. întâlniri periodice cu reprezentanții instituțiilor implicate, pentru deblocarea eventualelor blocaje;
5. îndeplinirea măsurilor prevăzute pentru Anul 2013 – Provocarea nr. 2: Standardizarea procedurilor:
  - a) uniformizarea formatului de publicare a datelor deschise astfel încât să fie procesabile prin soluțiile tehnice cel mai des utilizate de public;
  - b) stabilirea procedurii prin care nevoia de informare publică să se poată traduce în recomandarea de către societatea civilă a publicării de anumite seturi de date;
  - c) stabilirea procedurii de contestare de către cetățeni a nerespectării de către instituțiile publice a obligațiilor ce le revin în legătură cu gestionarea datelor deschise;
  - d) instituirea mecanismului de consultare între furnizorii și beneficiarii datelor publice deschise;

- e) crearea facilității de rating a datelor deschise publicate și de comparare a acestuia cu valoarea ridicată acordată de furnizor;
- f) publicarea cu regularitate de către fiecare instituție pe pagina web proprie a: - seturilor de date care susțin politicile publice; -seturilor de date care conțin statistici relevante pentru obiectul de activitate al instituției publice; -seturilor de date care reflectă performanța serviciului public prestat de instituția furnizoare.